A Másodfokú Etikai-Fegyelmi Bizottság előterjesztése az Etikai-fegyelmi Szabályzat módosítására – panaszok, összeférhetetlenség és tényleges szakmai közreműködés nélküli dokumentáció hitelesítés

1. Előzmények és a módosítás szükségessége

A Magyar Mérnöki Kamara Küldöttgyűlése 2024. október 25-én a 33/2024. (X. 25.) határozattal elfogadta az Etikai-fegyelmi Szabályzatot, amely 2025. január 1-jén lépett hatályba.

A szabályzat elfogadását megelőzően a Választmány 11 módosító indítványt terjesztett elő. A Küldöttgyűlés közülük kilencet elfogadott, kettőt elutasított. Az összeférhetetlenségre vonatkozó 1. indítványról a 21/2024. (X. 25.) határozat született (40 igen, 71 nem, 13 tartózkodás); a jogosulatlan szakmagyakorlásra vonatkozó 7. indítványt a 27/2024. (X. 25.) határozat utasította el (68 igen, 42 nem, 9 tartózkodás).

Az akkori vitában mindkét elutasított javaslatnál értelmezési bizonytalanságok merültek fel. Ezért az összeférhetetlenségi rendelkezés pontosítását a hatályos számozás szerinti 2.2.1. (7) bekezdésben javasoljuk, a korábbi jogosulatlan közreműködésre vonatkozó indítvány helyett pedig célzottan a tényleges szakmai közreműködés nélküli dokumentációhitelesítés tilalmát indítványozzuk.

A 2026. október 12–13-i kaposvári etikai-fegyelmi képzésen a Főtitkárság munkatársai részéről felmerült a panasz kötelező tartalmi elemei között a vélelmezetten megsértett szabályzati pont megjelölésének visszaállítása. A képzésen részt vevő első- és másodfokú etikai-fegyelmi bizottsági tagok a kezdeményezést egyhangúlag támogatták.

A véleményezés során egyúttal indokoltnak mutatkozott annak rögzítése, hogy a szabályhely hiánya vagy téves megjelölése önmagában ne járjon hiánypótlással vagy az eljárás megindításának megtagadásával, ha a panaszolt magatartás azonosítható.

A 2025. január 1-jétől megváltozott etikai-fegyelmi eljárási rend és az azóta jelentősen megnövekedett ügyteher mellett különösen fontossá vált az ügyintézés egyszerűsítése. A javasolt módosítás elősegíti a panasz tárgyának egyértelmű azonosítását, a vélelmezett szabályszegés gyorsabb értékelését és az eljárások célzottabb előkészítését, ezáltal csökkentheti a Főtitkárság és az eljáró bizottságok adminisztratív terheit.

A javaslat összesen négy szabályhelyet érint. Az eljárási pontosítás és a két etikai magatartási követelmény egy közös határozattal elfogadható, a szakmai mérlegelés lehetőségét és az arányos szankcionálást fenntartva.

Az előterjesztési jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara Alapszabálya 4.8.2. pont (1) bekezdés a) pontja biztosítja a Másodfokú Etikai-Fegyelmi Bizottság számára.

2. A panasz tartalmi elemei és a hiánypótlás

A 4.7.1. pont (5) bekezdése az eredeti kaposvári javaslat szerinti h) ponttal egészül ki (a g) pont végi pont vesszőre változik):

„h) azt, hogy a panaszos álláspontja szerint a panaszolt magatartás a jelen Szabályzat mely konkrét pontját és milyen módon sérti.”

A 4.7.2. pont (2) bekezdésének végére – a meglévő szöveg változatlanul hagyása mellett – a következő mondat kerül:

„A 4.7.1. (5) bekezdés h) pontjában foglalt követelmény teljesítésének hiánya vagy a megjelölt szabályhely téves volta önmagában nem alapozhatja meg a hiánypótlásra felhívást, illetve az eljárás megindításának megtagadását, amennyiben a panaszolt magatartás a panasz alapján egyértelműen azonosítható.”

Indokolás: A szabályhely megjelölése segítheti a panasz tárgyának azonosítását és az ügy előkészítését. A panaszos téves jogi minősítése vagy a szabályhely megjelölésének hiánya azonban nem lehet önálló formai akadály, ha a panaszolt magatartás kellően meghatározott. A 4.7.1. (7) bekezdés szerinti önálló minősítési jogkör változatlan marad. Más lényeges panaszhiányok, illetve a költségátalány meg nem fizetése esetén a hiánypótlás továbbra is alkalmazható.

3. A szakmagyakorlási összeférhetetlenség pontosítása

A 2.2.1. pont (7) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(7) A kamarai tag nem vállalhat olyan szakmai munkát, amelynek hatósági elbírálásában, illetve független szakmai ellenőrzésében maga vagy hozzátartozója korábban részt vett, vagy amellyel kapcsolatban maga vagy hozzátartozója közhatalmat gyakorol.”

Indokolás: A 2024-ben elutasított választmányi javaslat „más minőségben” fordulata nem jelölte ki megfelelően a tilalmazott helyzeteket. Az új rendelkezés a közhatalom gyakorlása mellett az ugyanazon munkához kapcsolódó korábbi hatósági elbírálás és független szakmai ellenőrzés esetére összpontosít. A szabály a szakmagyakorlási tevékenységhez kötött összeférhetetlenséget rendezi; nem érinti a 4.6. pontban szabályozott, etikai-fegyelmi eljáráson belüli kizárási okokat.

4. A tényleges szakmai közreműködés nélküli dokumentáció hitelesítés (“aláíráskölcsönzés”) tilalmának nevesítése

A 2.1. „Kiemelt etikai elvárások” pontja a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A kamarai tag szakmagyakorlási jogosultságát vagy aláírását nem használhatja fel, és másnak sem engedheti felhasználni jogosulatlan szakmagyakorlási tevékenység leplezésére. Nem írhat alá vagy hitelesíthet szakmagyakorlóként olyan dokumentációt, amelynek elkészítése során a rá vonatkozó jogszabályok és szakmai szabályok szerinti feladatait ténylegesen nem látta el.”

Indokolás: A módosítás azokat az eseteket célozza, amikor a jogosult szakmagyakorló jogosultságának vagy aláírásának felhasználásával jogosulatlan tevékenységet lepleznek, illetve tényleges szakmai feladatellátás nélkül hitelesít dokumentációt. Nem tiltja a gyakornokok és más közreműködők jogszerű bevonását; az eljárás során a tényleges szakmai közreműködést és a vonatkozó szakmai szabályokat kell vizsgálni. A rendelkezés nem a 3.3. (1) bekezdés új súlyos tényállásaként jelenik meg; a jogkövetkezmény megállapításánál a szabályzat 3.1–3.3. pontjai irányadók.

5. Döntési javaslat

A módosítási javaslat négy szabályhelyet érint: a 2.1. pont új (5) bekezdését, a 2.2.1. pont (7) bekezdését, a 4.7.1. pont (5) bekezdésének új h) pontját és a 4.7.2. pont (2) bekezdésének kiegészítését. A módosítások az előterjesztés mellékleteként csatolt egységes szerkezetű tervezetben félkövér, dőlt kiemeléssel szerepelnek.

A fentiek alapján kérem a Küldöttgyűlést, hogy az Etikai-fegyelmi Szabályzat módosításairól az alábbi határozati javaslat szerint döntsön.

Határozati javaslat

…/2026. (……) MMK Küldöttgyűlési határozat – javaslat
A Magyar Mérnöki Kamara Küldöttgyűlése …… igen, …… nem szavazattal és …… tartózkodás mellett elfogadja az Etikai-fegyelmi Szabályzat alábbi módosításait, és elrendeli azoknak az egységes szerkezetű szabályzatszövegben történő átvezetését és közzétételét:
1. A 2.1. pont a következő (5) bekezdéssel egészül ki: (5) A kamarai tag szakmagyakorlási jogosultságát vagy aláírását nem használhatja fel, és másnak sem engedheti felhasználni jogosulatlan szakmagyakorlási tevékenység leplezésére. Nem írhat alá vagy hitelesíthet szakmagyakorlóként olyan dokumentációt, amelynek elkészítése során a rá vonatkozó jogszabályok és szakmai szabályok szerinti feladatait ténylegesen nem látta el.
2. A 2.2.1. pont (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: (7) A kamarai tag nem vállalhat olyan szakmai munkát, amellyel kapcsolatban maga vagy hozzátartozója közhatalmat gyakorol, vagy amelynek hatósági elbírálásában, illetve független szakmai ellenőrzésében maga vagy hozzátartozója korábban részt vett.
3. A 4.7.1. pont (5) bekezdése új h) ponttal egészül ki; a g) pont végi pont vesszőre változik: h) azt, hogy a panaszos álláspontja szerint a panaszolt magatartás a jelen Szabályzat mely konkrét pontját és milyen módon sérti.
4. A 4.7.2. pont (2) bekezdése a következő mondattal egészül ki: A 4.7.1. (5) bekezdés h) pontjában foglalt követelmény teljesítésének hiánya vagy a megjelölt szabályhely téves volta önmagában nem alapozhatja meg a hiánypótlásra felhívást, illetve az eljárás megindításának megtagadását, amennyiben a panaszolt magatartás a panasz alapján egyértelműen azonosítható.